

Ex ante evaluatie van duurzaamheidsdoelen en -prestaties van de Nederlandse diervoederindustrie

Juni 2025 | Volkert Beekman, Tara Vollebregt, Jamal Roskam en Marjolein Selten

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie (Nevedi) is een brancheorganisatie met leden die verantwoordelijk zijn voor ongeveer 95% van alle voederproductie voor landbouwhuisdieren in Nederland (<https://nevedi.nl>). De samenstelling van diervoeders is cruciaal voor productiviteit en gezondheid van landbouwhuisdieren en de leden van Nevedi dragen daar zorg voor. Nevedi onderkent dat diervoeders ook duurzaam geproduceerd moeten worden en werkt daarom onder andere aan het Project Duurzaam Diervoeder 2030, waarin de intentie is uitgesproken om in samenwerking met dierlijke productiesectoren op basis van vastgestelde kritieke prestatie indicatoren (KPI's), een 0-meting (2018) en een recent uitgevoerde 1-meting (2022) te komen met een plan van aanpak richting 2030 (Duurzaam Diervoeder). Nevedi heeft voor de volgende duurzaamheidsdoelen KPI's geformuleerd:

- Het aantal Kg CO₂-eq/ton diervoeder als indicator voor klimaatmitigatie
- Het percentage conversie-vrije soja en palmolie als indicator voor behoud biodiversiteit
- Het percentage rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen als indicator voor verbeteren circulariteit
- Het percentage grondstoffen uit geografische Europa als indicator voor gebruik regionale grondstoffen.

1.2 Vraagstelling

Het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) heeft Wageningen Social & Economic Research gevraagd om een tussentijdse evaluatie van de haalbaarheid en het ambitieniveau van de doelen van het Project Duurzaam Diervoeder 2030 van Nevedi uit te voeren en daarbij ook aanbevelingen te formuleren voor aanvullende acties om die doelen te realiseren. Concreet gaat het in deze notitie om beantwoording van de volgende deelvragen:

- Hoe ambitieus zijn doelen van Nevedi rond duurzame diervoeders (mede in vergelijking met doelen in andere Europese landen)?
- Hoe haalbaar zijn doelen van Nevedi rond duurzame diervoeders?
- Welke aanvullende acties zijn nodig om doelen van Nevedi rond duurzame diervoeders te realiseren?

1.3 Afbakening

Deze notitie richt zich alleen op diervoeders voor de melkveehouderij, vleeskalverhouderij, pluimveehouderij en varkenshouderij. De meeste diervoeders gaan naar deze deelsectoren en Nevedi heeft vooralsnog alleen in samenwerking met deze deelsectoren duurzaamheidsdoelen geformuleerd en daarop prestaties gemeten.

1.4 Opbouw van de notitie

In deze notitie komen achtereenvolgens aanpak van de onderliggende studie (2), ambitieniveau van doelen (3.1), haalbaarheid van doelen (3.2), Europese vergelijking (3.3) en benodigde acties (3.4) aan de orde. De notitie sluit af met conclusies en een reflectie op de resultaten (4).

2 Aanpak

Deze notitie is gebaseerd op analyse van bestaande literatuur en data over diervoeders. Er is voor de studie, behoudens een enkel interview met een deskundige, geen nieuwe dataverzameling, databewerking en data-analyse gedaan. De tussentijdse evaluatie van het ambitieniveau van doelen (3.1) is uitgevoerd als vergelijking van de sectortotaal doelen voor 2030 van Nevedi (zoals berekend op basis van diervoeder productievolumes voor melkveehouderij, vleeskalverhouderij, pluimveehouderij en varkenshouderij) en de doelen zoals vermeldt in het concept-landbouwakkoord uit 2023 ([IN BEWEGING Concept Landbouwakkoord 2040](#)). De laatste als voorlopige benadering van de beleidsdoelen van het Ministerie van LVVN. De tussentijdse evaluatie van de haalbaarheid van doelen (3.2) is uitgevoerd op basis van de volgende door Nevedi verstrekte gegevens per deelsector: prestaties 2018 (0-meting), prestaties 2022 (1-meting) en doelen 2030. Deze tussentijdse evaluatie vindt plaats op een derde van de looptijd van het Project Duurzaam Diervoeder. We beoordelen daarbij een doel als haalbaar wanneer prestaties in 2022 minstens een derde van de beoogde verbetering tussen 2018 en 2030 hebben gerealiseerd. De vergelijking met andere Europese landen (3.3) is uitgevoerd op basis van informatie over andere Europese landen (Frankrijk, België (Vlaanderen), Verenigd Koninkrijk, Spanje, Zweden, Portugal, Noorwegen, Ierland en Denemarken) van de European Feed Manufacturers' Federation ([FEFAC-Feed-Sustainability-Charter-2030.pdf](#)).

3 Resultaten

3.1 Ambitieniveau van doelen van Nevedi rond duurzame diervoeders

Sectortotaal vergelijking Nevedi en LVVN

De berekende sectortotaal doelen van Nevedi zijn grotendeels vergelijkbaar met doelen van het Ministerie van LVVN zoals weergegeven in het concept-landbouwakkoord uit 2023, waarbij geldt dat doelen voor het percentage conversie-vrije soja en palmolie zijn ontleend aan de EUDR ([Regulation on Deforestation-free products - European Commission](#); zie 3.3). Met betrekking tot het percentage rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen zijn de sectortotaal doelen van Nevedi niet te vergelijken met de doelen van het Ministerie van LVVN omdat Nevedi en LVVN uiteenlopende definities hanteren van welke diervoedergrondstoffen gelden als rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen (Tabel 1).

Tabel 1 Sectortotaal doelen Nevedi en LVVN

	Doelen Nevedi 2030	Doelen LVVN 2030
Kg CO ₂ -eq/ton diervoeder	-34%	-30%
% conversie-vrije soja	100%	100%
% conversie-vrije palmolie	100%	100%
% rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen	38%	70%
% grondstoffen uit geografisch Europa	78%	80%

Deelsector vergelijking rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen

Ook deelsector doelen met betrekking tot rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen van Nevedi en het Ministerie van LVVN zijn niet goed te vergelijken door definitieverschillen, in het bijzonder voor de pluimveehouderij (Tabel 2).

Tabel 2 Deelsector doelen rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen

	Doelen Nevedi 2030	Doelen LVVN 2030
Melkveehouderij	54%	70%
Vleeskalverhouderij	50%	70%
Pluimveehouderij	21%	70%
Varkenshouderij	40%	70%
Totaal	38%	70%

Conclusie en reflectie

De doelen van Nevedi met betrekking tot Kg CO₂-eq/ton diervoeder, % conversie-vrije soja en palmolie en % grondstoffen uit geografisch Europa zijn vergelijkbaar met de doelen van het Ministerie van LVVN. De doelen van Nevedi met betrekking tot % rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen zijn niet te vergelijken met de doelen van het LVVN door verschillen in de definitie van deze KPI. Waar de doelen van Nevedi met betrekking tot het percentage conversie-vrije soja en palmolie in lijn met de EUDR al gesteld zijn op het theoretisch maximale ambitieniveau van 100%, zou met betrekking tot de overige doelen aanscherping van het ambitieniveau vanuit theoretisch en technisch oogpunt haalbaar kunnen zijn. Het is echter de vraag of aanscherping ook economisch haalbaar is binnen huidige dierlijke productiesystemen.

Vanuit theoretisch oogpunt zou het bijvoorbeeld mogelijk kunnen zijn om doelen met betrekking tot regionale grondstoffen aan te scherpen door minder soja en palmolie van buiten Europa te importeren. Dit zou de diervoederindustrie echter confronteren met een aantal uitdagingen in het licht van omvang en samenstelling (soorten, rassen, foklijnen) van de veestapel in huidige dierlijke productiesystemen. Soja en palmolie zijn momenteel cruciale grondstoffen in met het oog op onder andere productiviteit en gezondheid van de veestapel samengestelde diervoeders. Vanuit technisch oogpunt zou het haalbaar kunnen zijn om van buiten Europa geïmporteerde soja en palmolie te vervangen door in Europa geteelde soja en/of ander oliezadenschroot met lagere eiwitgehalten (raapzaad en zonnebloem). Dit vergt evenwel om een grote verandering in het bouwplan van de Europese akkerbouw en het is de vraag of dat economisch haalbaar is.

De huidige door de Verenigde Staten geïnitieerde tariefloorlogen in de internationale handel zouden een externe prikkel tot aanscherping van doelen met betrekking tot regionale grondstoffen in het licht van geopolitieke onzekerheid kunnen zijn. Ook een reductie van de omvang van de veestapel met het oog op het realiseren van beleidsdoelen zoals vastgelegd in bijvoorbeeld Europese habitat- en waterkwaliteitsrichtlijnen zou kunnen bijdragen aan een verminderde import van soja en palmolie van buiten Europa. Als die reductie van de veestapel vooral gerealiseerd wordt in andere deelsectoren dan de melkveehouderij, dan zou dat bovendien ook de technische haalbaarheid vergroten van aanscherping van de doelen met betrekking tot verbeteren circulariteit. Andere rassen en foklijnen zouden tenslotte een hoger percentage rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen in diervoeders technisch haalbaar kunnen maken zonder dat dit ten koste gaat van diergezondheid. Het is de vraag wat andere rassen en foklijnen zouden betekenen voor de productiviteit van landbouwhuisdieren en daarmee voor de economische haalbaarheid van aangescherpte doelen met betrekking tot verbeteren circulariteit.

3.2 Haalbaarheid van doelen van Nevedi rond duurzame diervoeders

Melkveehouderij

Het realiseren van de Nevedi doelen voor de melkveehouderij is haalbaar te noemen. De doelen voor 2030 met betrekking tot % conversie-vrije soja, % rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen en % grondstoffen uit geografisch Europa zijn reeds gerealiseerd in 2018 en 2022, terwijl prestaties in 2022 met betrekking tot Kg CO₂-eq/ton diervoeder en % conversie-vrije palmolie een goede verbetering zijn richting de doelen voor 2030 (Tabel 3).

Tabel 3 Prestaties en doelen melkveehouderij

	Prestaties 2018	Prestaties 2022	Nevedi doelen 2030
Kg CO ₂ -eq/ton diervoeder	1228	958	800
% conversie-vrije soja	100	100	100
% conversie-vrije palmolie	27	79	100
% rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen	54	54	54
% grondstoffen uit geografisch Europa	77	78	77

Vleeskalverhouderij

Het realiseren van de Nevedi doelen voor de vleeskalverhouderij is grotendeels haalbaar te noemen. Het doel voor 2030 met betrekking tot het % grondstoffen uit geografisch Europa is reeds gerealiseerd in 2018 en 2022, terwijl de prestaties in 2022 met betrekking tot Kg CO₂-eq/ton diervoeder en % conversie-vrije soja en palmolie een goede verbetering zijn richting de doelen voor 2030. Het doel voor 2030 met betrekking tot % rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen dreigt echter buiten beeld te raken door verslechtering van prestaties in 2022 ten opzichte van 2018 (Tabel 4).

Tabel 4 Prestaties en doelen vleeskalverhouderij

	Prestaties 2018	Prestaties 2022	Nevedi doelen 2030
Kg CO ₂ -eq/ton diervoeder	1397	1045	1100
% conversie-vrije soja	0	93	100
% conversie-vrije palmolie	32	92	100
% rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen	48	40	50
% grondstoffen uit geografisch Europa	72	72	75

Pluimveehouderij

Het realiseren van de Nevedi doelen voor de pluimveehouderij is deels haalbaar te noemen. Het doel voor 2030 met betrekking tot % grondstoffen uit geografisch Europa is gerealiseerd in 2018 en 2022, terwijl de prestaties in 2022 met betrekking tot Kg CO₂-eq/ton diervoeder en % conversie-vrije soja een goede verbetering zijn richting de doelen voor 2030. De doelen voor 2030 met betrekking tot % conversie-vrije palmolie en % rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen dreigen echter buiten beeld te raken door verslechtering van prestaties in 2022 ten opzichte van 2018 (Tabel 5).

Tabel 5 Prestaties en doelen pluimveehouderij

	Prestaties 2018	Prestaties 2022	Nevedi doelen 2030
Kg CO ₂ -eq/ton diervoeder	1415	1110	1000
% conversie-vrije soja	10	95	100
% conversie-vrije palmolie	76	67	100
% rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen	21	15	21
% grondstoffen uit geografisch Europa	75	76	75

Varkenshouderij

Het realiseren van de Nevedi doelen voor de varkenshouderij is grotendeels haalbaar te noemen. Het doel voor 2030 met betrekking tot % grondstoffen uit geografisch Europa is reeds gerealiseerd in 2018 en 2022, terwijl de prestaties in 2022 met betrekking tot Kg CO₂-eq/ton diervoeder en % conversie-vrije soja en palmolie een goede verbetering zijn richting de doelen voor 2030. Het doel voor 2030 met betrekking tot % rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen dreigt echter buiten beeld te raken door gebrek aan verbetering van prestaties in 2022 ten opzichte van 2018 (Tabel 6).

Tabel 6 Prestaties en doelen varkenshouderij

	Prestaties 2018	Prestaties 2022	Nevedi doelen 2030
Kg CO ₂ -eq/ton diervoeder	914	752	550
% conversie-vrije soja	15	86	100
% conversie-vrije palmolie	47	68	100
% rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen	35	35	40
% grondstoffen uit geografisch Europa	86	82	82-86

Conclusies en reflectie

Als sectortotaal is het realiseren van de doelen van Nevedi met betrekking tot Kg CO₂-eq/ton diervoeder, % conversie-vrije soja en % grondstoffen uit geografisch Europa haalbaar te noemen. De doelen met betrekking % conversie-vrije palmolie zijn ook grotendeels haalbaar te noemen maar vragen om extra actie op prestatieverbetering in de pluimveehouderij. De doelen met betrekking tot % rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen zijn niet haalbaar te noemen zonder extra actie op prestatieverbetering in alle deelsectoren met uitzondering van de melkveehouderij.

3.3 Vergelijking met andere Europese landen

Conversie-vrije soja en palmolie

In 2023 is de [European Union Deforestation Regulation \(EUDR\)](#) aangenomen en in december 2025 wordt deze van kracht voor grote bedrijven (voor het MKB gelden de verplichtingen vanaf medio 2026). Deze verordening stelt eisen aan duurzaamheid en traceerbaarheid van grondstoffen die een risico kunnen vormen voor ontbossing, waaronder soja en palmolie. Voor de diervoederindustrie betekent dit dat bedrijven die soja, palmolie of andere gereguleerde grondstoffen importeren naar de EU moeten aantonen dat deze producten niet bijdragen aan ontbossing of bosdegradatie. De EUDR verhoogt daarmee de druk op landen en bedrijven om hun diervoedergrondstoffen te verduurzamen. Door deze ontwikkeling zal de diervoederindustrie niet alleen moeten voldoen aan strengere duurzaamheidscriteria maar ook transparantere toeleveringsketens moeten opzetten. Dit kan samenwerking tussen overheden, producenten en certificerende organisaties verder stimuleren.

Overige duurzaamheidsdoelen

Waar met betrekking tot conversie-vrije soja en palmolie doel zijn geharmoniseerd binnen Europese regelgeving, loopt Nevedi met het Project Duurzaam Diervoeder 2030 op het gebied van andere duurzaamheidsdoelen voorop binnen Europa. Een vergelijking met andere Europese landen (met [FEFAC-Feed-Sustainability-Charter-2030.pdf](#) als belangrijkste bron) laat zien dat Nevedi scherper geformuleerde doelen heeft met meetbare KPI's op het niveau van deelsectoren, waardoor betere monitoring en evaluatie op voortgang mogelijk is. Alleen in België (Vlaanderen) is ook een meetbare KPI met betrekking tot het gebruik van rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen geformuleerd (50%).

Op Europees niveau zijn in 2020 vijf gezamenlijke duurzaamheidsdoelen geformuleerd door de diervoederindustrie in het FEFAC Feed Sustainability Charter 2030 ([FEFAC-Feed-Sustainability-Charter-2030.pdf](#)). Op basis van deze doelen beoogt de diervoederindustrie stappen te zetten richting duurzaamheid met verantwoorde grondstoffen, circulariteit, diergezondheid en –welzijn, CO₂-uitstoot en sociaaleconomische aspecten van de productie van diervoeders. Het FEFAC-handvest geeft brancheorganisaties in de verschillende landen vrijheid om zelf invulling te geven aan de gezamenlijke

---

doelen door middel van concrete acties. Jaarlijks brengt FEFAC een voortgangsrapportage uit om ontwikkelingen rond de vijf doelen in kaart te brengen. Naar verwachting zal FEFAC in 2025 een tussentijdse evaluatie publiceren.

In sommige landen, zoals het Verenigd Koninkrijk en Duitsland, beperken de acties zich niet tot de diervoederindustrie maar zijn bredere duurzaamheidskaders opgesteld (bijvoorbeeld [AIC | A Roadmap for a Sustainable Food Chain](#)). In landen zoals Frankrijk en Denemarken worden verticaal geïntegreerde duurzaamheidsafspraken gehanteerd, waarbij onder andere ook supermarkten en andere ketenpartijen zijn aangesloten. De meeste van de bij FEFAC aangesloten brancheorganisaties zijn overigens pas na 2020 met plannen gekomen voor invulling van de doelen. Ook de focus rond duurzaam grondstoffengebruik in diervoeders verschilt tussen landen, waarbij bijvoorbeeld Denemarken en Ierland een bredere definitie van duurzaamheid hanteren en Noorwegen specifieke nadruk legt op duurzame voeders voor de aquacultuursector.

Landen hebben verschillende mechanismen om voortgang rond duurzame diervoeders te monitoren en evalueren, variërend van data-gestuurde methoden tot vrijwillige rapportage en publiek-private samenwerking. Nevedi gebruikt periodieke prestatiemetingen om duurzaamheid van diervoeders te monitoren en evalueren, terwijl een vergelijkbare aanpak in bijvoorbeeld België (Vlaanderen) nog minder tot in detail is uitgewerkt. Italië voert milieueffectbeoordelingen uit om de duurzaamheid van de diervoederindustrie te meten, Frankrijk heeft een vrijwillig rapportagesysteem geïntroduceerd waarmee bedrijven inspanningen voor CO₂-emissiereductie kunnen monitoren en het Verenigd Koninkrijk integreert monitoring in adviesprogramma's die boeren ondersteunen bij het evalueren en verbeteren van diervoederpraktijken. Spanje en Portugal werken samen met onderzoeksinstellingen om duurzaamheid van diervoeders te beoordelen maar hebben minder gestructureerde nationale monitoring, terwijl Duitsland en Noorwegen prioriteit geven aan onderzoek en vrijwillige medewerking waardoor monitoring minder gestandaardiseerd is en het lastiger is om prestatieverbetering in kaart te brengen.

Leren van ervaringen

Nevedi kan de diervoederindustrie in andere Europese landen ondersteunen door ervaringen, methoden en expertise met betrekking tot het formuleren van kwantitatieve, meetbare duurzaamheidsdoelen met KPI's per deelsector en het meten van prestaties op die KPI's te delen. Zo zou Nevedi brancheorganisaties in landen met minder geavanceerde monitoring kunnen helpen bij het ontwikkelen van gestandaardiseerde prestatiemetingen ten behoeve van de evaluatie van de duurzaamheid van diervoeders. Nevedi draagt met een dergelijke capaciteitsopbouw bij aan een meer geharmoniseerde aanpak binnen Europa. Initiatieven voor meer kennisdeling, gezamenlijke onderzoeksprojecten en adviesprogramma's kunnen ook helpen om inspanningen met betrekking tot duurzame diervoeders in Europa meer op één lijn te brengen.

Conclusies en reflectie

Nevedi loopt binnen Europa voorop in het formuleren van kwantitatieve, meetbare duurzaamheidsdoelen met KPI's per deelsector en in het meten van prestaties op die KPI's. Ervaringen in andere Europese landen benadrukken het belang van ketensamenwerking en -afspraken voor het realiseren van duurzaamheidsdoelen door Nevedi. Het gaat daarbij enerzijds om samenwerking en afspraken in diervoeder productieketens (van grondstofleveranciers tot veehouders als eindgebruikers) en anderzijds om samenwerking en afspraken in dierlijke waarde-ketens (van veehouders tot consumenten als eindgebruikers) met betrekking tot communicatie over duurzaamheidsprestatie en introductie van certificering ten behoeve van betere prijsvorming voor duurzame diervoeders. Mogelijkheden voor duurzaamheidsafspraken in dierlijke waarde-ketens onder Artikel 210 bis van Verordening 1308/2013 houdende een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten (GMO-verordening; [Richtsnoeren voor duurzaamheidsovereenkomsten in de landbouw](#)) verdienen daarbij speciale aandacht.

3.5 Benodigde acties

Tabel 7 vat op basis van voorgaande resultaten samen wat het ambitieniveau en de haalbaarheid van de doelen van Nevedi rond duurzame diervoeders zijn en welke aanvullende acties nodig zijn om die doelen te realiseren.

Tabel 7 Doelen, prestaties en acties richting duurzame diervoeders

KPI	Prestaties en aanvullende acties op behalen doelen
Kg CO ₂ -eq/ton diervoeder	Deelsectoren zijn goed op weg naar het behalen van de doelen voor 2030 Koers vasthouden als laaghangend fruit geplukt is in meer uitdagende economische omstandigheden
% conversie-vrije soja	Deelsectoren zijn goed op weg naar het behalen van de doelen voor 2030 in lijn met de EUDR Koers vasthouden als laaghangend fruit geplukt is in meer uitdagende economische omstandigheden
% conversie-vrije palmolie	Deelsectoren zijn grotendeels goed op weg naar het behalen van de doelen voor 2030 in lijn met de EUDR Koers vasthouden als laaghangend fruit geplukt is in meer uitdagende economische omstandigheden Aanvullende acties formuleren voor pluimveehouderij
% rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen	Doelen voor 2030 raken buiten beeld door achterblijvende prestaties Aanvullende acties formuleren in alle deelsectoren met uitzondering van melkveehouderij
% grondstoffen uit geografisch Europa	Doelen voor 2030 zijn al gerealiseerd in 2018 Koers vasthouden in meer uitdagende geopolitieke omstandigheden

4 Conclusies en reflectie

Conclusies

Met het formuleren van kwantitatieve duurzaamheidsdoelen per deelsector en het meten van prestaties op KPI's loopt Nevedi voorop binnen Europa. De doelen van Nevedi met betrekking tot duurzame diervoeders zijn daarbij grotendeels vergelijkbaar met de beleidsdoelen van het Ministerie van LNVN. Alleen met betrekking tot het percentage rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen is van belang dat Nevedi en LNVN het eerst eens worden over welke grondstoffen tot deze categorie behoren alvorens een vergelijking van doelen mogelijk is. Het realiseren van de doelen van Nevedi met betrekking tot duurzame diervoeders is ook grotendeels haalbaar. Alleen het realiseren van de doelen met betrekking tot het percentage rest- en bijproducten en voormalige voedingsmiddelen is niet haalbaar zonder aanvullende acties in samenwerking met andere partijen in dierlijke productieketens. Daarbij speelt ook beschikbaarheid van en concurrentie met energie- en meststoffensectoren om deze grondstoffen een rol.

Reflectie

De doelen van Nevedi met betrekking tot het percentage conversie-vrije soja en palmolie zijn in lijn met de EUDR al gesteld op het theoretisch maximale ambitieniveau van 100%. Met betrekking tot de overige doelen zou aanscherping van het ambitieniveau vanuit theoretisch en technisch oogpunt haalbaar kunnen zijn. Het is echter de vraag of aanscherping ook economisch haalbaar is binnen huidige dierlijke productiesystemen.

Veranderingen van dierlijke productiesystemen kunnen niet alleen een verantwoordelijkheid van Nevedi en haar Europese partnerorganisaties in FEFAC zijn maar vragen om samenwerking en afspraken met andere partijen in dierlijke productieketens. Ook kunnen deze veranderingen niet zonder door de overheid gestelde richtinggevende kaders. Uiteindelijk wordt de economische haalbaarheid van doelen rond duurzame diervoeders bepaald door maatschappelijke en marktomstandigheden. Vergelijkbaar met natuurlijke evolutie zullen dierlijke productiesystemen die het beste zijn aangepast aan deze omstandigheden het beste verdienmodel of -vermogen hebben.

Meer informatie

Volkert Beekman
T +31 (0)70 335 82 41
E volkert.beekman@wur.nl
www.wur.nl/social-and-economic-research

2025-103